MiMind Útravaló

Készítette Dorotovics Miléna, tanácsadó szakpszichológus

🔎 A téma röviden

A tanulási zavar **nem lustaság, nem neveletlenség és nem az alacsony intelligencia jele.**

A gyermek bizonyos iskolai készségek elsajátításában tartósan és feltűnően nehezebben halad, miközben más területeken akár kifejezetten ügyes lehet.

Kockázati jelek óvodáskorban

Egyetlen jel önmagában nem jelent zavart, de több, tartósan együtt jelentkező tünet indokolhat fokozott figyelmet:

- megkésett vagy nehezen érthető beszéd;
- nehezen találja a szavakat;
- nehezen tanul mondókákat, verseket;
- nem érzékeli jól a rímeket, szótagokat, hangokat;
- bizonytalan a jobb–bal irányokban;
- nehézséget okoz a sorrendek követése;
- gyenge finommotorika, ceruzahasználat;
- nagyon nehezen követ több lépésből álló utasítást;
- családban előforduló diszlexia, diszkalkulia,diszgráfia

Mire figyelj első–második osztályban?

Olvasás

- nagyon lassan, akadozva olvas;
- sokáig betűzve olvas;
- betűket, szótagokat hagy ki, cserél fel vagy told be;
- nehezen kapcsolja össze a betűt a hanggal;
- ugyanazt a szót többször másképpen olvassa;
- annyira leköti a dekódolás, hogy nem érti, mit olvasott;
- következetesen kerüli az olvasást.

Írás és helyesírás

- feltűnően sok és visszatérő hibát vét;
- betűket vagy szótagokat hagy ki, cserél fel;
- a szó hangalakját nehezen bontja hangokra;
- a másolás is lassú és pontatlan;
- nehezen olvasható az írása, hamar elfárad a keze;
- szóban jó választ ad, írásban azonban jóval gyengébben teljesít.

A rendezetlen kézírás önmagában még nem bizonyít tanulási zavart.

Számolás

- nehezen alakul ki a mennyiség- és számfogalma;
- sokáig egyesével számol;
- gyakran felcseréli a műveleti jeleket;
- nem automatizálódnak az alapműveletek;
- nehezen érti a helyiértéket;
- nem tudja kiválasztani a szöveges feladathoz szükséges műveletet;
- aránytalanul nehéz az idő, a pénz és a sorrendiség kezelése.

Vizsgálat - pszichológus - intelligencia vizsgálat, amely az ép intellektus mellett nézi, hogy az egyes részképességek egyenletesen fejlettek-e. Valamint a gyógypedagógus általi vizsgálat- ami a részképesség zavar tipikus tüneteit, jeleit célzott azonosítani.

🔑 Mit érdemes megjegyezni!

Fontos különbség: egy átmeneti tanulási nehézség hátterében lehet hiányzás, kevés gyakorlás, stressz, iskolaváltás vagy nem megfelelő tanítás is.

Tanulási zavarra inkább a tartós, célzott segítség ellenére is fennálló, jellegzetes probléma utal, részképességek közötti nagy eltérések.

A tanulási zavar **átlagos vagy átlag feletti intellektus velejárója**.

⚠️ Mire figyelj!

Mikor indokolt kivizsgálást kérni?

- a probléma több hónapja fennáll;
- rendszeres, célzott gyakorlás mellett sincs megfelelő előrelépés;
- a gyermek teljesítménye feltűnően elmarad attól, amit az életkora és más képességei alapján várnánk;
- több területen is jellegzetes hibák jelennek meg;
- szóban és írásban nagyon eltérően teljesít;
- a tanulás naponta aránytalanul sok időt és energiát igényel;
- a gyermek önértékelése, hangulata vagy testi állapota romlik;
- a pedagógus is tartós problémát jelez;
- a családban előfordult tanulási zavar.

Nem kell megvárni a bukást vagy azt, amíg a gyermek teljesen elveszíti az önbizalmát.

A **hirtelen romlás nem tipikusan „frissen kialakult diszlexia”**: ilyenkor látás-, hallás-, alvási, érzelmi, családi, kortárs vagy iskolai okokat is vizsgálni kell.

Hová fordulhatsz?

Magyarországon első lépésként:

1. beszélj a **tanítóval vagy szaktanárral;**
2. kérd az iskolai **fejlesztőpedagógus, gyógypedagógus vagy iskolapszichológus** véleményét;
3. fordulj a lakóhely szerint **illetékes pedagógiai szakszolgálat**hoz;
4. szükség esetén történjen **látás-, hallás- vagy gyermekorvosi vizsgálat** is.

A szakértői vizsgálat nem egyetlen tesztből áll: figyelembe veszi az előzményeket, az általános képességeket, a konkrét tanulási készségeket, a figyelmet és az érzelmi állapotot is.

✅ Heti kihívás

Amit addig is tehetsz

- Rövid, rendszeres gyakorlás....
- A feladatot kisebb lépésekre bontani....
- Engedjen több időt....
- Ne hasonlítsd más gyermekhez....
- A fejlődést és az alkalmazott stratégiát értékeld...
- Ne erőltesd órákon át ugyanazt a feladatot...
- Jegyezd fel, pontosan miben, mikor és milyen gyakran jelentkezik a nehézség.....
- Őrizd meg a füzeteket, dolgozatokat, mert a visszatérő hibák segítik a kivizsgálást.....

🦋 Gondolatébresztő

„Nem az a kérdés, hogy képes-e rá, ha még többet gyakorol, hanem az, hogy miért igényel ugyanaz a feladat aránytalanul több erőfeszítést tőle.”

A MiMind Útravaló a videóhoz kapcsolódó edukációs segédanyag. Az itt található információk tájékoztató jellegűek, és nem helyettesítik az egyéni pszichológiai vagy orvosi konzultációt. A dokumentum szerzői jogvédelem alatt áll, kizárólag vásárlást követően, személyes használatra tölthető le, engedély nélküli másolása, sokszorosítása, átdolgozása és üzleti célú felhasználása tilos, jogi felelősségre vonással jár.
Dorotovics Miléna, 2026.